ANUL SPORTIV 1975
DOMINAT DE SUCCESUL RĂSUNĂTOR AL NADIEI COMĂNECI

● Sprintul final al lui Năstase n-a putut împiedica victoria gimnastei ● Stahl — Cuțov, al doilea „dublu-mixt" al anului ● Suman—Andrei, umăr la umăr, pregătesc finișul de la Montreal

Acum, cînd peste anul sportiv 1975 se lasă cortina, iubitorii sportului retrăiesc frumusețea „bătăliilor arenei". Ca în fiecare an, toate aceste dueluri, care au făcut să freamăte tribunele, sînt distilate într-o ierarhie a valorilor, pe baza selecției A.P.S. Acest clasament vă oferă cîteva puncte de reper, pentru a revedea momentele de vîrf ale anului 1975. Pagina amintirilor încearcă să-i readucă în fața dumneavoastră pe eroii Stadionului 1975.

CLASAMENTUL CELOR MAI BUNI SPORTIVI ÎN 1975
ALCĂTUIT DE „ASOCIAȚIA PRESEI SPORTIVE"

1.	**NADIA COMĂNECI**	gimnastică
2.	**Ilie Năstase**	tenis de cîmp
3.	**Ecaterina Stahl**	scrimă
4.	**Simion Cuțov**	box
5.	**Maria Alexandru**	tenis de masă
6.	**Dan Grecu**	gimnastică
7.	**Mariana Suman**	atletism
8.	**Natalia Andrei**	atletism
9.	**Dudu Georgescu**	fotbal
10.	**Constantin Alexandru**	lupte

Există în orice referendum sportiv o mare doză de subiectivism. Cel al **Asociației Presei Sportive** din țara noastră, pe anul 1975, nu poate să facă excepție de la regulă. În cadrul lui s-au înfruntat cel puțin două atitudini : cea care acordă prioritate titlului sau medaliei și cea care prețuiește performanța în sine. În cadrul acestui registru amplu operează alte subdiviziuni, la fel de subiective, printre care, în primul rînd, o rigoare matematică greu de întrevăzut, mai ales la un copil de 14 ani. Din acest duel, care a pus față în față două atitudini în împlinirea gestului sportiv, s-a născut acest superb „binom" care cinstește sportul românesc, impunîndu-i un tempo greu de urmat.

Următoarele două locuri sînt iarăși incontestabile. **Ecaterina Stahl** a fost votată pentru un titlu mondial greu de cucerit, în timp ce **Simion Cuțov,** a rămas în amintirea suporterilor săi în primul rînd prin corul spontan de la Kattowice, cînd Sala sportului a cîntat „Să ne trăiești 100 de ani !"

Prezența **Mariei Alexandru** pe locul cinci este înainte de toate un frumos omagiu. Cea a lui **Grecu,** pe locul șase, însă, are o semnificație deosebită. Dan Grecu este prezent pentru a treia oară consecutiv pe lista celor mai buni sportivi români. **Dan Grecu și Nadia Comăneci sînt sportivii care s-au situat pe primul loc, doi ani consecutiv, înaintea lui Ilie Năstase.** Această performanță este mai mult decît un succes personal. Ea sugerează ofensiva tinerească a unei ramuri de sport, **gimnastica,** într-un moment cînd sportul românesc încearcă un efort special în direcția educației fizice a copilului. Cu decenii în urmă, educația fizică a școlarilor de atunci se confunda, cel puțin în limbaj, cu gimnastica. Această inadvertență a vremii pare să se reconsidere astăzi într-un program, pentru a reafirma rolul gimnasticii într-o perioadă în care sportul are uneori doar tentația spectacolului. Și, nu e deloc rău faptul că **Gimnastica** s-a încumetat să-l înfrunte pe Năstase, obținînd două mari victorii.

Pe locurile 7—8, **Mariana Suman și Natalia Andrei.** Atletismul nostru pare să se supună legilor rotației. Cîndva a fost epoca săritoarelor. A urmat epoca aruncătoarelor. Astăzi, Mariana și Natalia și-au asumat rolul ștafetei, prin alergare. Poate că acest cerc care se închide va oferi — nu doar în numele paradoxului — un mai vast cîmp de acțiune atletismului nostru.

Pe locul nouă — **Dudu Georgescu.** Și nu numai pentru că A.P.S.-ul a fost impresionat de „Gheata de aur". Ziariștii sportivi și-au amintit, desigur, că ascensiunea lui Dudu a fost frîntă de scoțianul Miller, la două minute după frumosul gol din poarta lui Harvey, care avea să fie, din păcate, momentul de vîrf al „tricolorilor". Odată cu plecarea lui Dudu Georgescu, pe cerul pînă atunci senin al „tricolorilor" 1975 au început să se adune norii.

Lista celor 10 se încheie cu un luptător : **C. Alexandru.** Este, dacă vreți, votul care întreține focul aprins de Dumitru Pîrvulescu la Roma, în 1960, și care a călit, la ultima Olimpiadă, două dintre cele trei medalii ale sportului românesc.

A.P.S.-ul a votat. A făcut-o după îndelungi ezitări. Cum poți împături cu inima ușoară o listă de pe care lipsesc **Argentina Menis,** sau **Patzaichin,** sau **Penu ?** Dar pentru că marii absenți dau un gir în plus unei liste, să o acceptăm cu speranțe.

La cei patrusprezece ani ai ei, s-ar putea spune că Nadia Comăneci este un fenomen al gimnasticii, un miracol al grației și al siguranței mișcărilor.

Dar dacă ne gîndim că această foarte tînără fată a fost selecționată de admirabilii ei antrenori Marta și Bela Karoly cu prilejul unui raid pe care aceștia l-au efectuat prin grădinițele de copii din Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej (un amănunt deloc de neglijat : s-a constituit atunci un grup excepțional de 25 de fetițe) putem trage concluzia că extraordinara ei performanță este rezultatul unui talent ieșit din comun, pus rapid în drepturile lui de gîndirea creatoare care animă și dă impuls existenței noastre.

Știința și inteligența au grăbit uluitor selecția naturală care ar fi dat roade mult mai tîrziu sau poate ar fi dat greș.

Nadia Comăneci este un giuvaer de grație, precizie și forță, șlefuit de un rarisim bijutier.

VIRGIL TEODORESCU
președinte al Uniunii Scriitorilor din România

CURSA „ULTIMILOR CINCI ANI"

1.	ILIE NĂSTASE	tenis de cîmp	41,5 p.
2.	Ivan Patzaichin	canoe	19 p.
3.	Simion Cuțov	box	18 p.
4.	Maria Alexandru	tenis de masă	18 p.
5.	Dan Grecu	gimnastică	17 p.
6-7.	Gheorghe Gruia	handbal	12 p.
	Gheorghe Berceanu	lupte	12 p.
8.	Argentina Menis	atletism	12 p.
9.	Ion Țiriac	tenis de cîmp	11,5 p.
10.	Nadia Comăneci	gimnastică	10 p.

Acest tabel a fost alcătuit prin adiționarea punctelor obținute în clasamentele finale anuale de către cei mai buni 10 sportivi români în perioada 1971—1975. A fost folosit criteriul celor 10 puncte acordate cîștigătorului, după care a urmat o descreștere aritmetică : 9, 8, 7 etc. Clasamentele primilor trei ani au fost alcătuite pe baza referendumului public. Ultimele două (1974 și 1975) sînt clasamentele A.P.S. Ele au fost însumate, pentru a se obține un rezultat final în „cursa ultimilor cinci ani". O mențiune : la punctaj egal, ordinea a fost stabilită în funcție de locul mai bun ocupat într-una din ediții.

„Cursa ultimilor cinci ani" a fost cîștigată detașat de **Ilie Năstase.** Comentariile sînt de prisos, dat fiind faptul că marele nostru campion a cîștigat, în finalurile anilor, patru din cele cinci „turnee ale campionilor", învingînd tot ceea ce a avut și are mai bun tenisul mondial de-a lungul acestei perioade. Să mai amintim că recenta victorie a lui Năstase la Stockholm, cînd l-a învins la el acasă, pe Björn Borg, liderul noii generații, are o semnificație specială. Ilie Năstase a învins un adversar cu 10 ani mai tînăr și a atras, prin aceasta, atenția specialiștilor asupra faptului că toți marii lui adversari au ieșit rînd pe rînd din cursă. Este vorba de **Stan Smith, Cliff Richey, Jan Kodes, Zeliko Franulovici, Tom Okker și mulți alții.** Enumerarea cuprinde doar jucători de vîrsta lui Năstase, ceea ce subliniază o anume longevitate a campionului nostru, care a fost considerat întotdeauna doar ca un prototip al „arderilor rapide".

Pe următoarele două locuri, două ramuri olimpice : canoe și box. **Ivan Patzaichin este succesorul lui Leon Rotman,** revelația de la Melbourne. Între aceștia doi campioni există un mare echilibru de forțe. Leon Rotman a dăruit sportului românesc două medalii olimpice de aur și una de bronz. Ivan Patzaichin a cîștigat două medalii de aur și una de argint. Singura diferență este că Rotman și-a cucerit bronzul de unul singur, în timp ce Patzaichin a reușit performanța în „doi".

Simion Cuțov urcă pe locul trei în această „selecție de elită". El este, prin reperul Melbourne, succesorul lui Nicolae Linca. Performanța este cu atît mai sonoră, cu cît Simion Cuțov nu a avut încă prilejul — datorită tinereții sale — să boxeze în cadrul Jocurilor Olimpice. Din acest punct de vedere, **Montrealul ar putea fi un adevărat meci de baraj între canoe și box.** Să sperăm că acest meci se va desfășura pe... podium.

„Cursa ultimilor cinci ani" e marcată de ofensiva gimnasticii. Succesele lui Dan Grecu **și ale Nadiei Comăneci „în cupluri"**, situează gimnastica pe locul doi al clasamentului, înaintea canoei și boxului. **Saltul** așteptat la Montreal ar putea aduce gimnastica în apropierea „marelui dublu" al sportului românesc : Ion Țiriac — Ilie Năstase.

Clasamentul ultimilor cinci ani este reprezentat de **opt sporturi.** Deloc întîmplător, majoritatea acestor ramuri de sport sînt condiționate de o muncă extraordinară. **Gimnastica, boxul, canoea, luptele sînt ramuri în care nici un sportiv nu se poate sustrage efortului.** Iar dacă mai adăugăm și faptul că tenisul de cîmp este o „bandă rulantă" în care „ciclul săptămînal" descrie și redescrie mereu o curbă de efort maximă, ne dăm seama că această „cursă a ultimilor cinci ani" este edificatoare în primul rînd din acest punct de vedere.

Ce ne va rezerva 1976, primul an al ultimului sfert de veac ? Suporterii Nadiei Comăneci prevăd saltul micii lor favorite, pînă spre zona lui Ilie Năstase. În orice caz, „olimpicii" speră să facă din anul 1976 o revanșă asupra sporturilor din afara Olimpiadei. Tabelul nostru cuprinde cel puțin patru candidați la punctajul maxim al clasamentului 1976. Iar mulți alții vizează un prim pontaj pe lista primilor.

Cele 41,5 puncte ale lui Năstase reprezintă un avans greu de învins în anii următori. Pînă ieri, acest avans părea să fie o desprindere pînă la sfîrșitul veacului. Astăzi, o asemenea afirmație nu se mai poate face. Pentru că, undeva, în josul clasamentului, zîmbește, pe furiș, căprioara de pe Valea Trotușului.

Ioan CHIRILĂ

Sportul Pag.a 3-a

Într-o cronică dramatică la spectacolul „Jocul de-a vacanța", Radu Popescu îmi făcea cinstea să pună în aceiași termeni jocul meu pe scenă cu jocul lui Ilie Năstase pe terenul de tenis. Nu știu dacă această comparație îl onorează pe Ilie Năstase dar, pentru mine, unul, ea constituie un titlu de mîndrie, fiindcă fac parte dintre cei care apreciază cutezătoarele, inspiratele și atît de bine țintitele replici ale acestui uimitor talent. Firește, profesiunile noastre cer fiecăruia alt gen de relații cu spectatorii ; bineînțeles, sîntem și temperamente foarte deosebite, dar — nu numai o dată — amîndoi am fost angajați în partide imposibile și cu arbitri aplicînd arbitrar regulile jocului. Oricum, dacă Ilie Năstase nu are întotdeauna darul de a ști să piardă, el îl are pe acela, mai prețios, de a ști să cîștige, de a nu ceda, de a lupta superb pentru victorie. Ultima lui performanță de la Stockholm m-a emoționat ca un mare spectacol.

RADU BELIGAN
artist al poporului

secretul prizei la public. Și cu toate acestea, referendumul A.P.S. sfîrșește prin a fi un clasament aproape obiectiv.

Votul A.P.S. 1975 subliniază, dacă mai era nevoie, marele derby al anului : COMĂNECI—NĂSTASE. **Nadia Comăneci a obținut această victorie neașteptată pentru că a adus în arenă un element nou : rigoarea.** Dacă Năstase a fost și este în primul rînd un campion al unei fantezii de-a dreptul folclorice, care zboară dincolo de cadrul sportului, Nadia Comăneci a coborît în arenă cu